

NORDSJØEN/SKAGERRAK

Hyse – *Melanogrammus aeglefinus*
Familie: Gadidae (torskefamilien)
Andre navn: Kolje
Maks størrelse: 60 cm og 4 kg
Levetid: 15 år
Leveområde: Nordsjøen/Skagerrak
Gyteområde: Sentrale Nordsjøen
Gytetidspunkt: Mars–mai
Føde: Bunnedyr, sildeegg og fisk

Nøkkeltall:

KVOTERÅD FOR 2013: 47 811 tonn
 TOTALKVOTE 2013: 45 041 tonn i Nordsjøen og 2 770 tonn i Skagerrak
 NORSK KVOTE 2013: 10 359 tonn (Nordsjøen) og 117 tonn (Skagerrak)
 TOTALFANGST/NORSK FANGST 2012: 36 000/1 200 tonn
 NORSK FANGSTVERDI 2011: ca. 10 mill. kroner

Status og råd

Ifølge ICES er bestanden i god forfatning og høstes bærekraftig. Gytebestanden er godt over føre-var-nivået. Fiskedødeligheten har det siste tiåret vært langt under føre-var-nivået, og har siden 2008 også vært under målet på $F=0,3$ som er spesifisert i forvaltningsplanen som er vedtatt av Norge og EU. ICES har akseptert at denne verdien foreløpig kan representere F_{MSY} . Rekrutteringen har vært svak de siste årene, med unntak av 2005- og 2009-årsklassene som er av middels styrke.

ICES gir anbefaling i henhold til forvaltningsplanen som gir landinger på 47 811 tonn i 2013.

Fiskeri

Forvaltningsmessig blir hyse i Skagerrak og i Nordsjøen holdt atskilt. Vi regner med at 6 % av kvoten kan tas i Skagerrak og 94 % i Nordsjøen. EU disponerer 77 % og Norge 23 % av totalkvoten i Nordsjøen. Norge har vanligvis bare disponert litt over 4 % av det som blir avsatt til Skagerrak.

I 2011 var totalkvoten i Nordsjøen 34 057 tonn og i Skagerrak 2 095 tonn. For 2012 var totalkvoten i Nordsjøen 39 166 tonn, herav 9 008 tonn til Norge. Totalkvoten i Skagerrak var 2 409 tonn, herav 101 tonn til Norge.

Totalkvotene fastsettes gjennom årlige forhandlinger mellom EU og Norge. For Nordsjøen har partene blitt enige om en forvaltningsplan som sikter mot en fiskedødelighet som vil gi et høyt langtidsutbytte og et bærekraftig fiske. Totalkvoten for 2013 er på 45 041 tonn i Nordsjøen og 2 770 tonn i Skagerrak. I 2011 utgjorde utkast ca. 25 % av totalt uttak.

Hyse blir fanget sammen med bl.a. torsk og hvitling i alle typer redskaper. Skottland står for over 80 % av landingene. Til tider kan utkast av småfisk være større enn landingene. Andre nasjoner som fisker hyse er bl.a. Norge, Danmark, England, Tyskland og Frankrike. Over halvparten av de norske fangstene blir tatt med trål.

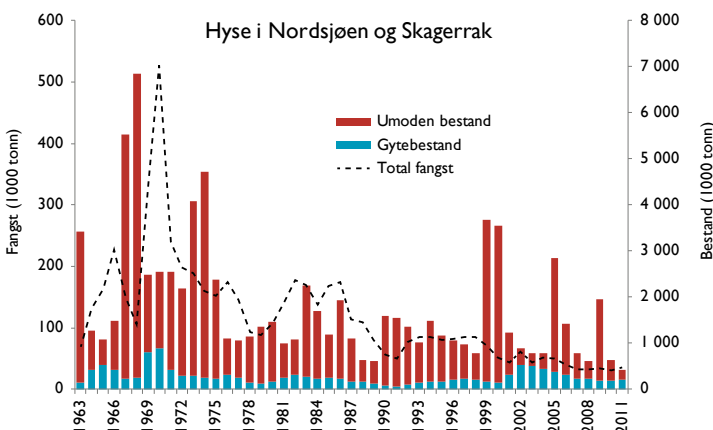
Fakta om bestanden:

Nordsjøhysa gyter i perioden mars–mai i de sentrale delene av Nordsjøen. Oppvekstområder er kystnære områder i Moray Firth, rundt Orknøyene og Shetland og langs Eggakanten på ca. 200 m dyp fra Shetland til Skagerrak. Hysa produserer med ujevne mellomrom meget sterke årsklasser som kan dominere fangst og bestand gjennom flere år.

Hysa spiser hovedsakelig bunnedyr som børstemark, muslinger og slangestjerner, men tobis og sildeegg står også på menyen. I motsetning til torsk vokser hyse i Nordsjøen betydelig senere enn i Barentshavet. Til tross for dette blir nordsjøhysa tidligere kjønnsmoden, stort sett når den er to til tre år gammel.

De siste 50 årene har utbredelsen av nordsjøhysa endret seg. Tidligere fantes det ganske mye hyse sør i Nordsjøen, men nå lever mesteparten nord for en linje trukket mellom Newcastle og Hanstholm.

Hysa er en typisk bunnfisk. Den finnes på begge sider av Atlanterhavet og er stort sett oppdelt i de samme bestandene i samme områder som torsken, bortsett fra at det ikke er noen hysebestand i Østersjøen.

Bestand og fangst av hyse i Nordsjøen/Skagerrak.
 Stock size and landings of haddock in the North Sea and Skagerrak.